

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ ഷട്ചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

## || ഷട്ചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ||

സുഗ്രീവേണ ശ്രീരാമം പ്രതി സ്വകീയഭൂമണ്ഡലഭ്രമണവൃത്താന്തസ്യ  
പ്രതിപാദനം

ഗതേഷു വാനരേന്ദ്രേഷു  
രാമഃ സുഗ്രീവമബ്രവീത് |  
കഥം ഭവാൻ വിജാനീതേ  
സർവം വൈ മണ്ഡലം ഭൂവഃ ||4.46.1 ||

സുഗ്രീവശ്ച തതോ രാമ -  
മുവാച പ്രണതാത്മവാൻ |  
ശ്രൂയതാം സർവമാഖ്യാസ്യേ  
വിസ്തരേണ വചോ മമ ||4.46.2 ||

യദാ തു ദുന്ദുഭിം നാമ  
ദാനവം മഹിഷാകൃതിം |  
പ്രതികാലയതേ വാലീ  
മലയം പ്രതി പർവതം ||4.46.3 ||

തദാ വിവേശ മഹിഷോ  
മലയസ്യ ഗുഹാം പ്രതി |  
വിവേശ വാലീ തത്രാപി  
മലയം തജ്ജിഘാംസയാ ||4.46.4 ||

തതോഹം തത്ര നിക്ഷിപ്തോ  
 ഗുഹാദ്വാരീ വിനീതവത് |  
 ന ച നിശ്ചോമതേ വാലീ  
 തദാ സംവത്സരേ ഗതേ || 4.46.5 ||

തതഃ ക്ഷതജവേഗേന  
 ആപുപുരേ തദാ ബിലം |  
 തദഹം വിസ്മിതോ ദൃഷ്ട്യാ  
 ഭ്രാന്തഃ ശോകവിഷാർദിതഃ || 4.46.6 ||

അഥാഹം ഗതബുദ്ധിസ്തു  
 സുവ്യക്തം നിഹതോ ഗുരുഃ |  
 ശിലാ പർവതസങ്കാശാ  
 ബിലദ്വാരീ മയാ കൃതാ || 4.46.7 ||

അശക്നുവന്നിഷ്ടമിതും  
 മഹിഷോ വിനശിഷ്യതി |  
 തതോഹമാഗാം കിഷ്കിന്ധാം  
 നിരാശസ്തസ്യ ജീവിതേ || 4.46.8 ||

രാജ്യം ച സുമഹത് പ്രാപ്യ  
 താരാം ച രുമയാ സഹ |  
 മിത്രൈശ്ച സഹിതസ്തത്ര  
 വസാമി വിഗതജ്വരഃ || 4.46.9 ||

ആജഗാമ തതോ വാലീ  
 ഹത്യാ തം വാനരർഷഭഃ |  
 തതോഹമദദാം രാജ്യം  
 ഗൗരവാദ് ഭയയന്ത്രിതഃ || 4.46.10 ||

സ മാം ജിഹ്വാംസുർദുഷ്ടാത്മാ  
 വാലീ പ്രവൃഥിതേന്ദ്രിയഃ |  
 പരികാലയതേ വാലീ  
 ധാവന്തം സചിവൈഃ സഹ ||4.46.11 ||

തത്ത്വോഹം വാലിനാ തേന  
 സോന്മുബദ്ധഃ പ്രധാവിതഃ |  
 നദീശ്ച വിവിധാഃ പശ്യൻ  
 വനാനി നഗരാണി ച ||4.46.12 ||

ആദർശതലസങ്കാശാ  
 തതോ വൈ പൃഥിവീ മയാ |  
 അലാതചക്രപ്രതിമാ  
 ദൃഷ്ടാ ഗോഷ്ഠദവത് കൃതാ ||4.46.13 ||

പൂർവാം ദിശം തതോ ഗത്വാ  
 പശ്യാമി വിവിധാൻ ദ്രുമാൻ |  
 പർവതാൻ സദരീൻ രമ്യാൻ  
 സരാംസി വിവിധാനി ച ||4.46.14 ||

ഉദയം തത്ര പശ്യാമി  
 പർവതം ധാതുമണ്ഡിതം |  
 ക്ഷീരോദം സാഗരം ചൈവ  
 നിത്യമപ്സരസാലയം ||4.46.15 ||

പരികാൽയമാനസ്കദാ  
 വാലിനാദിദ്രുതോ ഹൃഹം |  
 പുനരാവൃത്യ സഹസാ  
 പ്രസ്ഥിത്ത്വോഹം തദാ വിഭോ ||4.46.16 ||

ദിശസ്തസ്യസ്തതോ ഭൂയഃ  
 പ്രസ്ഥിതോ ദക്ഷിണാം ദിശം |  
 വിന്ധ്യപാദപസങ്കീർണാം  
 ചന്ദനദ്രുമശോഭിതാം || 4.46.17 ||

ദ്രുമശൈലാന്തരേ പശ്യൻ  
 ഭൂയോ ദക്ഷിണത്വോപരാം |  
 അപരാം ച ദിശം പ്രാപ്തോ  
 വാലിനാ സമഭിദ്രുതഃ || 4.46.18 ||

സ പശ്യൻ വിവിധാൻ ദേശാ -  
 നസ്തം ച ഗിരിസത്തമം |  
 പ്രാപ്യ ചാസ്തം ഗിരിശ്രേഷ്ഠ -  
 മുത്തരം സമ്പ്രധാവിതഃ || 4.46.19 ||

ഹിമവന്തം ച മേരും ച  
 സമുദ്രം ച തഥോത്തരം |  
 യദാ ന വിന്ദേ ശരണം  
 വാലിനാ സമഭിദ്രുതഃ || 4.46.20 ||

തതോ മാം ബുദ്ധിസമ്പന്നോ  
 ഹനുമാൻ വാക്യമബ്രവീത് |  
 ഇദാനീം മേ സ്തുതം രാജൻ  
 യഥാ വാലീ ഹരീശ്വരഃ || 4.46.21 ||

മതംഗേന തദാ ശപ്തോ  
 ഹൃസ്തിനാശ്രമമണ്ഡലേ |  
 പ്രവിശേദ് യദി വൈ വാലീ  
 മുർധാസ്യ ശതയാ ദവേത് || 4.46.22 ||

തത്ര വാസഃ സുഖോസ്താകം  
 നിരുദ്ദിഗ്നോ ഭവിഷ്യതി |  
 തതഃ പർവതമാസാദ്യ  
 ഋഷ്യമൂകം നൃപാത്മജ || 4.46.23 ||

ന വിവേശ തദാ വാലീ  
 മതംഗസ്യ ഭയാത് തദാ |  
 ഏവം മയാ തദാ രാജൻ  
 പ്രത്യക്ഷമുപലക്ഷിതം |  
 പൃഥിവീമണ്ഡലം സർവം  
 ഗുഹാമസ്ത്യാഗതസ്തതഃ || 4.46.24 ||

|| ഇത്യർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ  
 കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ ഷട്ചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||